

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра державного управління
документознавства та інформаційної діяльності

<https://doi.org/10.31713/st1-220170>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

збірник наукових праць
Випуск 1-2, 2017 р.

Рівне – 2017

Редакційна колегія

Мошинський Віктор Степанович, головний редактор, д-р сільгосп. наук, професор, ректор Національного університету водного господарства та природокористування;

Савіна Наталія Борисівна, відповідальний редактор д-р екон. наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП;

Якимчук Аліна Юрївна, відповідальний секретар, к.е.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП.

Алейнікова Олена Володимирівна, д-р наук з державного управління, професор, завідувач кафедри економічної теорії НУВГП;

Адамчак Станіслав, професор, ректор Свентокшиського технічного університету в Кельці (Польща);

Акімов Олександр Олексійович, к.держ.упр., заступник начальника відділу правового забезпечення Національної служби посередництва і примирення;

Антонова Світлана Євгенівна, к.е.н., доцент кафедри державного управління та місцевого самоврядування НУВГП;

Балабасва Зінаїда Василівна, д-р філос. наук, професор кафедри регіонального управління і публічного адміністрування ОРДУ НАДУ при Президентові України;

Бова Тетяна Вячеславівна, д-р наук з державного управління, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП;

Бондарчук Наталія Володимирівна, д-р наук з державного управління, професор, професор кафедри обліку і аудиту Дніпропетровського аграрно-економічного університету;

Бугайцов Сергій Георгійович, д-р наук з державного управління, професор, головний науковий співробітник відділу радіоіндукованих онкологічних захворювань ДУ «Національний науковий центр радіаційної медицини» НАМН України;

Бутник Олена Олександрівна, к.держ.упр., доцент, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;

Валух Андрій Михайлович, к.е.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП;

Васильєва Олександра Іллівна, д-р наук з державного управління, професор, професор кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ при Президентові України;

Ващенко Костянтин Олександрович, голова Національного агентства України з питань державної служби;

Граца Тадеуш, професор, ректор Вищої школи Євросрегіональної економіки ім. Альчіде де Гаспарі в Юзефові (Польща);

Гаман Микола Васильович, д-р наук з державного управління, професор, Перший заступник керуючого справами Апарату Верховної Ради України;

Дробко Едуард Васильович, к.держ.упр., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП;

Загорський Володимир Степанович, д-р екон. наук, професор, ректор Львівського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України;

Іванюта Павло Васильович, д-р наук з державного управління, доцент, професор кафедри фінансів Вінницького кооперативного інституту;

Івашова Людмила Миколаївна, д-р наук з державного управління, професор, Академія митної служби України, завідувач кафедри державної служби та митної справи;

Кальниш Юрій Григорович, д-р наук з державного управління, професор, професор кафедри парламентаризму та політичного менеджменту НАДУ при Президентові України;

Коваленко Микола Миколайович, д-р наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економічної теорії та фінансів Харківського регіонального інституту НАДУ при Президентові України;

Корбутяк Віктор Іванович, к.т.н., доцент кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП;

Крачунов Христо, д-р інж. наук, професор, Технічний університет Варна (Болгарія);

Левицька Світлана Олексіївна, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та права НУВГП;

Левченко Наталія Михайлівна, д-р наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту Запорізького національного технічного університету;

Лопушинський Іван Петрович, д-р наук з державного управління, професор, завідувач кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету;

Малиновська Олена Анатоліївна, д-р наук з державного управління, головний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень;

Олійченко Ігор Михайлович, д-р наук з державного управління, професор, професор кафедри менеджменту інноваційної діяльності та державного управління Чернігівського національного технологічного університету;

Павлов Володимир Іванович, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування, академік Академії економічних наук України та Української академії економічної кібернетики, заслужений економіст України, Віце-президент Спілки економістів України;

Петрос Ольга Михайлівна, д-р наук з державного управління, професор кафедри соціальної та гуманітарної політики НАДУ при Президентові України;

Пархоменко-Кучевіл Оксана Ігорівна, д-р наук з державного управління, професор, головний науковий співробітник Інституту проблем державного управління та місцевого самоврядування НАДУ при Президентові України;

Романенко Євген Олександрович, к.держ.упр., докторант кафедри державної політики та управління політичними процесами НАДУ при Президентові України;

Руденко Ольга Мстиславівна, д-р наук з державного управління, директор Інституту глобальних стратегій управління НУ "Острозька академія";

Сазонець Ігор Леонідович, д-р екон. наук, професор кафедри міжнародної економіки НУВГП;

Скрипчук Петро Михайлович, д-р екон. наук, професор кафедри менеджменту НУВГП;

Сиченко Віктор Володимирович, д-р наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій Дніпропетровського державного аграрного університету;

Сохнич Анатолій Якович, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри управління земельними ресурсами Львівського національного аграрного університету;

Чмель Сильвія, професор, директор Інституту медичних наук Університету підприємництва у Варшаві (Польща);

Шпак Юрій Валерійович, д-р наук з державного управління, доцент, в.о. завідувача кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності НУВГП;

Штурхецький Сергій Володимирович, к.держ.упр., депутат Рівненської обласної ради, завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності НУ «Острозька академія».

Збірник засновано з жовтня 2013 року. Виходить щоквартально.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 20360-10160 Р від 11.10.2013 року

Поштова адреса редакції:
33028, м. Рівне, вул. Приходька, 75, к. 238
Телефон: +380362 22-10-42
e-mail: zbir-dyms@ukr.net
http://nuwm.edu.ua

Засновники:
Національний університет водного господарства та природокористування, кафедра державного управління, документознавства та інформаційної діяльності

Видавець і виготовлювач:
Редакція журналу «Стратегія і тактика державного управління», Кафедра державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування

Редакційно-видавничий відділ НУВГП
33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11
Телефон: +38 (0362) 63-57-31

Передрукування дозволяється лише за згодою редакції. Відповідальність за добір і викладення фактів особисто несуть автори статей. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рекомендовано до друку Вченою радою НУВГП від 19.04.2019 р.
Підписано до друку 19.04.2019 р.
Наклад – 1000 прим.

Редакція залишає за собою право на незначне корегування, редагування і скорочення статей авторів, а також літературне виправлення (зі збереженням головних висновків та стилю авторів). Надані до друку матеріали не повертаються авторам.

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Чачанідзе Г., Бучашвілі Г. Кредитна система проектування університетських академічних планів та курсів	5
Зима І. Я. Значення освітніх інститутів у вдосконаленні системи державного управління підготовкою медичних кадрів	8
Маланчук Л. О., Дряєва І. П. Посилення стійкості інформаційного суверенітету України в сучасних умовах	17
Саленко А. С. Вдосконалення системи державного управління в контексті лібералізації підприємницької діяльності	21
Тихончук Л. Х. Державне регулювання економічної діяльності корпорацій в міжнародному інституційному середовищі	26
Фесянов П. О. Адаптація державного управління і державної служби до стандартів європейського союзу: організаційно-правові аспекти	32
Цецик Я. П. Вплив органів влади на суспільно-політичну ситуацію на Волині на початку 1920-х рр.	39
Шанюк В. І. Проблеми реформування місцевого самоврядування на Рівненщині на прикладі Городоцької сільської ради Рівненського району	46
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	
Сазонець І. Л. Міжнародний досвід управління державною власністю в корпоративних структурах	51
Ханін І. Г. Теоретичні основи дослідження онтології інформаційних процесів в світовій економіці	60
Гладченко А. Ю. Проблеми макроекономічної рівноваги на національному рівні	66
Криворучко О. П. Удосконалення механізмів розвитку дорожньої галузі в контексті реалізації інвестиційних інфраструктурних проектів	72
Лецер Ю. О. Концептуалізація стану функціонування ІТ-підприємств України	80
Сазонець О. М., Валиулліна З. В., Качан О. І. Аналіз інформаційної складової в корпоративних моделях	88
Стець Н. В. Формування стратегії економічного розвитку сільського господарства	95
Ковшун Н. Е., П'ятка Н. С. Особливості екологічного інвестування у країнах ЄС та Україні: статистичний огляд	99
Середюк Т. Б. Стратегії управління дифузією інновацій на ринках високих технологій в умовах інваріантності	105
Альшаафі Мохамед Алі Теоретичні підходи до виявлення напрямів реформування системи стратегічного управління закладів охорони здоров'я	118

STRATEGIES AND TACTICS OF PUBLIC ADMINISTRATION

Guram Chachanidze, Goderdzi Buchashvili The Credit System of Designing the University Academic Plans and Curricula	5
Zyma I. Ya. The Value of Educational Institutions in Improving the System of Public Administration Training of Medical Personnel	8
Malanchuk L.O., Driaieva I. P. Strengthening of Stability of Information Governance of Ukraine in Modern Conditions	17
Salenko A. S. The Institutional Framework for State Support for the Liberalization of Entrepreneurial Activity	21
Tykhonchuk L. Kh. State Regulation of Economic Activity of Corporations in the International Institutional Environment	26
Fesianov P. O. Adaptation of Public Administration and Civil Service To the Standards of the European Union: Organizational and Legal Aspects	32
Tsetsyk Y. P. Influence of Authorities in the Social and Political Situation in the Folk At the Beginning of the 1920 years	39
Shaniuk V. I. Problems of Local Selfgovernance Reform on the Example of the City Regional River Council of the Rivnen District	46

ECONOMIC ISSUES OF PUBLIC ADMINISTRATION

Sazonets I. L. International Experience of Management of State Property in the Corporate Structure	51
Khanin I. H. Theoretical Foundations of the Study of the Ontology of Information Processes in the World Economy	60
Hladchenko A. Y. Problems Of The Macroeconomic Equilibrium At The National Level	66
Kryvoruchko O. P. Improvement of Mechanisms Road Sector in the Context of Infrastructure Investment Projects	72
Letser Yu. O. Conceptualization of the State of Functioning of IT Enterprises of Ukraine	80
Sazonets O. M., Valiullina V. Z., Kachan O. I. Analysis of the Information Company in Corporate Models	88
Stets N. V. Formation of the Economic Development Agricultural Strategy	95
Kovshun N. E., Piatka N. S. Features of Environmental Investment in the EU and Ukraine: Statistical Review	99
Serediuk T. B. Strategies for Managing the Diffusion of Innovations on High-Tech Market in Conditions of Invariance	105
Alshaafi Mohamed Ali Theoretical Approaches to Detection of Directions Reforming the System of Strategic Governance of Health Institutions	118

УДК 330.101.542

<https://doi.org/10.31713/st1-220174>

JEL Classification: H 11, L 26, M 10

Саленко А. С.

головний державний ревізор-інспектор
ДПІ у Печерському районі ГУ ДФС у м. Києві

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**Salenko A. S.**

chief state inspector
STI in the Pechersk district of the Main Office
State Fiscal Service in Kyiv

THE INSTITUTIONAL FRAMEWORK FOR STATE SUPPORT FOR THE LIBERALIZATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY

Формування системи розвитку та лібералізації підприємницької діяльності ґрунтується та елементах глобального, інституційного, державного регулювання. На розвиток підприємницької діяльності впливають також організаційні та управлінські фактори. Визначено необхідність активної діяльності всіх органів державного управління України в сфері лібералізації підприємницької діяльності. Це відноситься до Міністерство аграрної політики та продовольства України, Державної служби зайнятості, Антимонопольного комітету України.

Formation of the system of development and liberalization of entrepreneurial activity is based on elements of global, institutional, state regulation. Organizational and managerial factors influence the development of entrepreneurial activity. The necessity of active activity of all bodies of state administration of Ukraine in the field of liberalization of entrepreneurial activity is determined. This applies to the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, the State Employment Service, the Antimonopoly Committee of Ukraine.

Ключові слова: інституційні, основи, державна, підтримка, підприємництво, розвиток, лібералізація, система.

Keywords: institutional, foundation, state, support, entrepreneurship, development, liberalization, system.

1. Постановка проблеми. Основною рушійною силою національної економіки є розвиток підприємницької діяльності в усіх сферах народного господарства. Крім того, підприємництво активізується в таких сферах як медицина, фізична культура та спорт, культура, що довгий час не було притаманно для пострадянського простору. Тому створення інституційних основ державної підтримки лібералізації підприємницької діяльності стає все більш важливою умовою економічного

зростання в Україні. Серед інститутів державної підтримки лібералізації підприємницької діяльності головну роль відіграють органи державного управління, на аналізі значення та діяльності яких буде базуватися подане дослідження.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання лібералізації підприємницької діяльності знаходиться в контексті європейської моделі розвитку економіки України. Практично всі наукові

економічні школи України приділяли увагу, як проблемам лібералізації економіки, так і окремим питанням розвитку підприємництва. Безносе-редньо ці питання досліджували Амоша О.І., Безтелесна Л., Гайдук В., Королевська Н., Куряча Н., Лукашук В., Ляпін Д., Сазонець І., Сазонець О., Сіпайло Л. Зміна умов господарювання, активне просування інституційно-економічної системи України в напрямку європейської інтеграції та імплементація нових європейських норм та стандартів до практики формування умов розвитку вітчизняного бізнесу потребує подальшого дослідження цих процесів.

3. Мета статті. Метою дослідження є висвітлення питань вдосконалення системи державного управління в контексті лібералізації підприємницької діяльності. Дослідження проводиться на основі визначення основних органів державного управління, що опікуються питаннями розвитку підприємницької діяльності в Україні та зокрема її лібералізації та програм, що впроваджуються в цьому напрямі останніми роками.

4. Виклад основного матеріалу. Система розвитку та лібералізації підприємницької діяльності ґрунтується та елементах глобального, інституційного, державного регулювання[1]. Ці елементи національного та глобального рівня доповнюються конкретними управлінськими та організаційно-технічними параметрами, які надають змогу в комплексі створити систему регулювання підприємництва. Кожний із зазначених рівнів має свої специфічні інструменти регулювання та цільові групи суб'єктів управління.

В.А. Гайдук узагальнюючи тенденції сучасного розвитку та підвищення рівня конкурентоспроможності національних підприємств робить наступні висновки, що стосуються лібералізації підприємницької діяльності:

- державна політика має сприяти поліпшенню бізнес-середовища, в якому працюють представники малого підприємництва. Пріоритетними вважаємо такі завдання:

- лібералізація підприємницької діяльності в Україні та мінімізація регулюючої ролі держави. Адже підприємець, як правило, може робити лише те, що йому дозволено, а не

навпаки, – коли можна робити все, окрім недозволеного;

- забезпечення прозорого та послідовного регуляторного середовища через впровадження закону про регуляторну політику та розширення сфери застосування принципу «конфлікт інтересів». Для бізнесу не так страшно, що законодавство недосконале. Набагато гірше те, що воно має подвійне трактування, яке використовується тими, хто перевіряє підприємство, та постійно змінюється;

- досягнення збалансованості системи податків і соціальних платежів через перегляд і скорочення податкових пільг та об'єднання всіх соціальних фондів у один; доробка та прийняття Податкового кодексу;

- створення ефективної системи державного управління через забезпечення інформаційної відкритості влади;

- надання гарантій захисту прав власності через вдосконалення законодавства у цій сфері та створення позасудових механізмів захисту прав власності – контроль за діяльністю влади та державних установ з боку суспільства [1].

З точки зору наукових позицій цього вченого необхідно визначити такі елементи лібералізації підприємницької діяльності, на які повинна впливати держава з метою їх посилення: поліпшення бізнес-середовища, мінімізація регулюючої ролі держави, забезпечення прозорого та послідовного регуляторного середовища, збалансована система податків і соціальних платежів, інформаційна відкритість влади, гарантії захисту прав власності, контроль за діяльністю влади.

Лібералізація підприємницької діяльності має велике значення для всіх економічно розвинутих країн світу. В табл. 1 подано особливості запровадження лібералізації підприємницької діяльності та її вплив на економічні процеси з точки зору Курячої Н.В. [6].

Узагальнюючи наукові здобутки видатних вчених, Л.І. Безтелесна виокремлює такі принципи економічного лібералізму:

- приватний інтерес, побудований на приватній власності;
- свобода вибору сфери діяльності;
- свобода обміну економічними благами;

Таблиця 1

Значення лібералізації підприємницької діяльності для окремих країн світу [6]

№	Країна	Ефект лібералізації та розвитку підприємницької діяльності
1.	США, Ізраїль	Подолання рецесії та розвиток економіки
2.	Франція, Великобританія, Німеччина, Бельгія, Канада, Іспанія	Забезпечення формування середнього класу
3.	Японія	Освоєння нових ринків, в тому числі інноваційної продукції
4.	Угорщина	Головний сектор економіки, на діяльність якого спрямована вся система фінансування, кредитування та оподаткування
5.	Чехія	Лібералізація започаткування та ведення бізнесу іноземцями та стабільність цін на енергоносії
6.	Польща	Ринкові реформи були спрямовані саме на лібералізацію підприємницької діяльності та розвиток інфраструктури для підприємництва
7.	Китай	Запроваджено антропоцентричну модель управління, чітка концепція господарювання, розвиток особистості, безпрецедентне скорочення масштабів державного втручання
8.	Україна	Спроби реалізації підприємницької ініціативи, економічне самозабезпечення широких верств населення, створення нових робочих місць

- наявність конкурентного середовища без ознак протекціонізму і дискримінації;
- функціонування ринків ресурсів, вільний, рівноправний доступ до них;
- фінансова стабільність з прогнозованою керованою інфляцією;
- низькі податки;
- стійкі та ефективні «правила економічної гри» [5].

Такими принципами економічного лібералізму необхідно керуватися державі в процесі формування політики лібералізації підприємницької діяльності. Держава намагається підтримати малий бізнес. Так, у жовтні 2000 р. був прийнятий Закон України «Про розвиток і державну підтримку малого та середнього підприємництва» [8], також була прийнята «Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 рр.» та утворений Державний фонд підтримки малого підприємництва. Основними задачами Фонду є фінансове забезпечення державної політики в галузі підтримки малого підприємництва і створення ефективно діючого фінансового механізму для реалізації державної програми, участь у фінансуванні регіональних

програм, а також проектів і заходів, направлених на підтримку і розвиток малого підприємництва [7].

Мінекономрозвитку координує виконання цілої низки Програм, що спрямовані на розвиток підприємництва:

- EU4Business;
- Програми ЄС підтримки приватного сектору в Україні – EU SURE (EU Support to Ukraine to Re-launch the Economy);
- Програма наукових досліджень та навчання Європейського співтовариства з атомної енергії Горизонт 2020 (2014-2018);
- Програма ЄС "Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) (2014-2020)";
- Програма для управлінських кадрів сфери підприємництва України (Fit for partnership with Germany);
- Unlimit Ukraine by EBA – Програма розвитку та підтримки малого українського бізнесу [9].

Найбільш важливими функціями цього відомства є

- Підтримка малого і середнього підприємництва на міжнародному рівні (міжнародні кредитні лінії);

- Банківські продукти та програми допомоги малому і середньому підприємству;
- Підтримка малого і середнього підприємства на регіональному рівні;
- Підтримка малого і середнього підприємства на державному рівні [5].

Отже, діяльність суб'єктів малого підприємства у багатьох випадках залежить від дій державних органів виконавчої влади. Без спеціальних заходів державної підтримки розвиток малого підприємства неможливий. Проте державна підтримка малого підприємства стримується макроекономічними умовами.

До головних проблем, які стримують розвиток малого бізнесу, можна віднести недосконалість системи оподаткування, нестабільність бюджетного фінансування державної і регіональних програм підтримки бізнесу.

Невиконання планів фінансування національної програми сприяння розвитку малого підприємства, очевидно, пов'язане з тим, що органи виконавчої влади, які, на жаль, змінюються надзвичайно часто, розглядають цю статтю бюджету за залишковим принципом. Тому орієнтація наших підприємців і малий бізнес на велику роботу: нарощування обсягів виробництва, укладання контрактів, розширення ринків збуту вітчизняної продукції без допомоги в цьому напрямку, перш за все держави і регіональних органів влади марна справа.

Серед органів державного управління, що останнім часом активно працювали над питаннями підтримки малого та середнього бізнесу та приймали відповідні документи необхідно виділити наступні:

- Міністерство аграрної політики та продовольства України (Бюджетна дотація для розвитку сільськогосподарських

товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції, часткова компенсація вартості с/г техніки та обладнання, державна підтримка фермерських господарств, регіональні програми розвитку АПК);

- Державна служба зайнятості (започаткування власного бізнесу за сприяння державної служби зайнятості, державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, податкові та митні пільги, отримання "зеленого тарифу");

- Антимонопольний комітет України (державна допомога суб'єктам господарювання, портал державної допомоги) [10].

Висновки. Отже, діяльність суб'єктів малого підприємства у багатьох випадках залежить від дій державних органів виконавчої влади. Без спеціальних заходів державної підтримки розвиток малого підприємства неможливий. Проте державна підтримка малого підприємства стримується макроекономічними умовами.

До головних проблем, які стримують розвиток малого бізнесу, можна віднести недосконалість системи оподаткування, нестабільність бюджетного фінансування державної і регіональних програм підтримки бізнесу.

Невиконання планів фінансування національної програми сприяння розвитку малого підприємства, очевидно, пов'язане з тим, що органи виконавчої влади, які, на жаль, змінюються надзвичайно часто, розглядають цю статтю бюджету за залишковим принципом. Тому орієнтація наших підприємців і малий бізнес на велику роботу: нарощування обсягів виробництва, укладання контрактів, розширення ринків збуту вітчизняної продукції.

Україні. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2011. № 3(39). С. 1–7.

Список використаних джерел

1. Гайдук В. А. Оцінка сучасного етапу економічного розвитку та проблеми становлення конкурентоспроможності українських підприємств. *Ефективна економіка* : електронне наукове фахове видання ДДАЕУ. 2010. URL: <http://www.economy.nauka.com>. (дата звернення: 15.03.2019).
2. Королевська Н. Ю. Напрями розвитку та лібералізації підприємницької діяльності в

3. Лукашук В. Галузеві структурні зрушення розвитку підприємницького сектору України. *Економічні інновації* : зб. наук. пр. Одеса : ІПРЕЕД НАН України, 2015. Вип. 59. С. 202–218.

4. Ляпін Д. Лібералізація економіки та розвиток малого підприємства в Україні. *Вісник КНТУ* : зб. наук. пр. К. : Вид-во КНТУ, 2009. № 5. С. 66–74.

5. Соціальний концепт суспільних та економічних процесів національного розвитку : колективна монографія / Безтелесна Л. І.,

Сазонець І. Л. та ін. ; за наук. ред. д.е.н., проф. Безтелесної Л. І. Рівне : Волин. обереги, 2015. 184 с.

6. Сазонець О. М., Куряча Н. В. Напрями лібералізації підприємницької діяльності в Україні в контексті вдосконалення системи пенсійного забезпечення. *Проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 164–170.

7. Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 рр. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-%D1%80> (дата звернення: 10.09.2015).

8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України. URL:

<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4618-17/paran3#n3> (дата звернення: 15.03.2019).

9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/RozvitokMalogoSerednogoPidprimnitstva> (дата звернення: 15.03.2019).

10. Сазонець І. Л., Саленко А. С. Інституційні основи державної підтримки лібералізації підприємницької діяльності. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 23–26.

References

1. Haiduk V. A. Otsinka suchasnoho etapu ekonomichnoho rozvytku ta problemy stanovlennia konkurentospromozhnosti ukrainskykh pidpriemstv. *Efektivna ekonomika* : elektronne naukove fakhove vydannia DDAEU. 2010. URL: <http://www.economy/nauka/com>. (data zvernennia: 15.03.2019).

2. Korolevska N. Yu. Napriamy rozvytku ta liberalizatsii pidpriemnytskoi diialnosti v Ukraini. *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva*. 2011. № 3(39). S. 1–7.

3. Lukashchuk V. Haluzevi strukturni zrushennia rozvytku pidpriemnytskoho sektoru Ukrainy. *Ekonomichni innovatsii* : zb. nauk. pr. Odesa : IPREED NAN Ukrainy, 2015. Vyp. 59. S. 202–218.

4. Liapin D. Liberalizatsiia ekonomiky ta rozvytok maloho pidpriemnytstva v Ukraini. *Visnyk KNTU* : zb. nauk. pr. K. : Vyd-vo KNTU, 2009. № 5. S. 66–74.

5. Sotsialnyi kontsept suspilnykh ta ekonomichnykh protsesiv natsionalnoho rozvytku : kolektyvna monohrafiia / Beztelesna L. I., Sazonets I. L. ta in. ; za nauk. red. d.e.n., prof. Beztelesnoi L. I. Rivne : Volyn. oberehy, 2015. 184 s.

6. Sazonets O. M., Kuriacha N. V. Napriamy liberalizatsii pidpriemnytskoi diialnosti v Ukraini v konteksti vdoskonalennia systemy pensiinoho zabezpechennia. *Problemy ekonomiky*. 2015. № 4. S. 164–170.

7. Kontseptsiiia Zahalnodержавnoi prohramy rozvytku maloho i serednoho pidpriemnytstva na 2014–2024 рр. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/641-2013-%D1%80> (data zvernennia: 10.09.2015).

8. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini : Zakon Ukrainy. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4618-17/paran3#n3> (data zvernennia: 15.03.2019).

9. Ofitsiinyi sait Ministerstva ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy. URL: <http://www.me.gov.ua/RozvitokMalogoSerednogoPidprimnitstva> (data zvernennia: 15.03.2019).

10. Sazonets I. L., Salenko A. S. Instytutsiini osnovy derzhavnoi pidtrymkm liberalizatsii pidpriemnytskoi diialnosti. *Ekonomika ta derzhava*. 2019. № 1. S. 23–26.

Рецензент: д.е.н., професор О. М. Сазонець